

3 สมาคมเหล็กเครื่องรัฐ ทบทวนมาตรฐานเหล็กเส้น ซีเตา IF เสี่ยงคุณภาพต่ำ-จีนสั่งแบนตั้งแต่ปี 60

ฐานเศรษฐกิจ

03 ต.ค. 2568 | 14:51 น.

อัปเดตล่าสุด :03 ต.ค. 2568 | 15:04 น

KEY

POINTS

- 3 สมาคมอุตสาหกรรมเหล็กยื่นหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อเรียกร้องให้ทบทวนและปรับปรุงมาตรฐาน มอก. เหล็กเส้นสำหรับงานก่อสร้าง
- แสดงความกังวลต่อการผลิตเหล็กเส้นด้วยเตาหลอมเหนียวนำไฟฟ้า (IF) ซึ่งควบคุมคุณภาพได้ยากเนื่องจากไม่สามารถกำจัดสารเจือปนได้ดีพอ อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของอาคาร
- อ่างอิงกรณีประเทศจีนที่ประสบปัญหาเหล็กคุณภาพต่ำจำเป็นต้องประกาศยกเลิกการผลิตเหล็กด้วยเตา IF ทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี 2560
- เสนอให้ยกระดับมาตรฐาน มอก. ฉบับใหม่ โดยกำหนดให้ใช้กระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐานสูง เช่น เตา EAF และ BOF เพื่อความปลอดภัยของประชาชน

รายงานข่าวเผยว่า เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2568 ตัวแทนจาก 3 สมาคมอุตสาหกรรมเหล็กของไทย ได้แก่ สมาคมผู้ผลิตเหล็กทรงยาวด้วยเตาอาร์คไฟฟ้า, สมาคมผู้ผลิตเหล็กโครงสร้างรูปพรรณรีดร้อน และสมาคมเหล็กแผ่นรีดร้อนไทย ได้ร่วมกันส่งจดหมายถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เสนอให้พิจารณาทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเหล็กเส้น ได้แก่ มอก. 20-2543 (เหล็กเส้นกลม) และ มอก. 24-2548 (เหล็กข้ออ้อย)

เนื้อหาสำคัญของจดหมาย เน้นย้ำให้กระทรวงอุตสาหกรรมตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานคุณภาพเหล็กเส้น เนื่องจากเป็นวัสดุก่อสร้างที่มีผลโดยตรงต่อความมั่นคงแข็งแรงของอาคารและความปลอดภัยของประชาชน โดยเฉพาะในบริบทที่ประเทศไทยมีความเสี่ยงจากภัยพิบัติเช่นแผ่นดินไหว ซึ่งล่าสุดเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2568

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีการผลิตเหล็กเส้นรวมปีละประมาณ 3 ล้านตัน แบ่งเป็นเหล็กจากเตาอาร์คไฟฟ้า (EAF) ราว 1.2 ล้านตัน, จากเตาเหนี่ยวนำไฟฟ้า (IF) ประมาณ 1.6 ล้านตัน และนำเข้าบิลเล็ตมารีดเป็นเหล็กเส้นอีกประมาณ 0.3 ล้านตัน โดยกลุ่มสมาคมเหล็กได้แสดงความกังวลอย่างชัดเจนต่อการผลิตเหล็กเส้นด้วยเตา IF ซึ่งมักควบคุมคุณภาพได้ยากเนื่องจากขาดกระบวนการกำจัดสารมลทินและสิ่งเจือปนในเศษเหล็ก เช่น ฟอสฟอรัส กำมะถัน และโบรอน อันส่งผลต่อความแข็งแรงของเหล็ก

ทั้งนี้ ประเทศจีนซึ่งเคยเป็นผู้ผลิตเหล็กเส้นด้วยเตา IF รายใหญ่ของโลกมากกว่า 120 ล้านตันต่อปี ได้ประสบปัญหาอย่างยาวนานกับเหล็กเส้นคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานจากเตา IF จนในที่สุดรัฐบาลจีนได้ประกาศยกเลิกการผลิตเหล็กเส้นก่อสร้างด้วยเตา IF ทั่วประเทศเมื่อเดือนมิถุนายน 2560 และได้ยกระดับมาตรฐานเหล็กเส้นใหม่ให้รองรับการใช้งานในพื้นที่แผ่นดินไหว ซึ่งประกาศใช้ในปี 2567

3 สมาคมเหล็กเสนอว่า การที่ร่างมาตรฐาน มอก.เหล็กเส้นก่อสร้างอยู่ระหว่างการทบทวนในขณะนี้ เป็นจังหวะสำคัญที่ควรใช้โอกาสเร่งยกระดับมาตรฐานให้ทันสมัย โดยเสนอให้พิจารณากำหนดเฉพาะกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐานสูง เช่น เตา BOF และ EAF พร้อมทั้งเพิ่มคุณสมบัติทางกลและเคมีให้ครอบคลุมต่อข้อกำหนดในกฎหมายอื่น เช่น มาตรฐานการออกแบบอาคารต้านแผ่นดินไหว ของกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2564

ในตอนท้ายของจดหมาย ยังได้เสนอให้รัฐมีการควบคุมและตรวจสอบโรงงานที่ถูกสั่งปิดก่อนหน้านี้อย่างเข้มงวด หากมีการขอเปิดดำเนินการใหม่ โดยต้องพิสูจน์ว่ามีกระบวนการผลิตเป็นไปตามข้อกำหนดของ มอก. อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในข้อ 5 ว่าด้วยวัสดุ ส่วนประกอบทางเคมี และกระบวนการทำน้ำเหล็กให้บริสุทธิ์ เช่น การใช้เตาปรุ (Ladle Furnace - LF)

ภาคอุตสาหกรรมเหล็กระบุว่า หากมาตรฐานคุณภาพยังเปิดช่องให้ผลิตเหล็กจากเตา IF ต่อไปโดยไม่มีข้อกำหนดชัดเจน ย่อมเสี่ยงต่อความปลอดภัยของประชาชนในระยะยาว ทั้งยังส่งผลเสียต่อภาพรวมของอุตสาหกรรมเหล็กไทยในสายตานานาชาติ พร้อมระบุว่า ประเทศไทยควรเดินตามแนวทางของจีนและประเทศพัฒนาแล้ว ที่เน้นความปลอดภัยมากกว่าต้นทุน

"วันนี้ไม่ใช่เรื่องแค่ต้นทุนการผลิต แต่เป็นเรื่องความปลอดภัยของชีวิตประชาชน เราหวังว่ารัฐจะพิจารณาปรับปรุงมาตรฐานให้เท่าทันความจริงและความจำเป็นของยุคปัจจุบัน" ภาคอุตสาหกรรมเหล็ก ระบุ